GODZIENNA

Ner 288. ROK 1833. CZWARTEK 31 PAŹDZIER.

Pismo to wychodzi codzień oprocz świąt uroczystych, w drukarni ST. GIESZKOWSKIEGO.

PRENUMERATA
Kwartalna.......złp. 12
Miesięczna...... ,, 5

Jutro Wszystkich SS.

Gazeta Krakowska.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE
Barometr zredukowany na 0° Reaumura.

Dzien godzina	Barometr na 0∂ 0,	Therm:	Higro-metr	Wiatr	Stan Atmosf.	UWAGI.
7 27	,, 8. 797	— 0,2	-- 3.5	Żaden	Mgła	
12	,, 8, 835	+ 3,9	+ 1,6	Wschodni słaby	Pogoda	
30 1	,, 8, 448	+ 5,8	+ 1,0	,, ,,	,, ,,	
9	,, 8, 370	+ 2,2	+ 0,2	,, ,,	,, ,,	

Część Urzędowa.

PREZES

SĄDU APPELLACYINEGO

Wolnego Niepodległego i Sciśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Stósownie do art: 118 K. C. podaje do publiczney wiadomości, iż Trybunał I. Inst; kraju tuteyszego, na potrzebę Katarzyny z Nowaków Pszczóliny z wsi Pleszowa w Okręgu W. M. Krakowa leżącey, Jana Pszczoły małżonki, wyrokiem swym d. 24 stycznia r. b. zapadłym, postępując w myśl art: 116 K. C. nakazał wyszukanie nieprzytomności Jana Pszczoły, małżonka Katarzyny z Nowaków Pszczoliny, któren w mieyscu ostatniego jego zamieszkania w wsi Pleszowie Okręgu Miasta Krakowa od lat 22 jest nieprzytomny, i żadney o pobycie jego powziąść niemożna wiadomości.

Kraków 11 maja 1833 r.

(3r.) Nikorowicz.

Massalski Sek.

Część Nieurzędowa.

WIADOMOŚCI Z DAWNIEYSZYCH POCZT.

FRANCYA

Paryż 13 *Października.*

P. Dupin prezydent izby deputowanych przybył dziś do Paryża z dóbr swoich w departamencie Niévre.

Minister spraw wewnętrznych wezwał prefekta policyi, aby mu natychmiast podał listę wszystkich Hiszpanów, którzy teraz bawią w Paryżu.

Parowy okręt »*Carlo Alberto*« opuścił d. 14 t. m. Tulon, w celu udania się do Nizzy, Genui, Livorna i Neapolu.

W teraźnieyszey ważney chwili, kiedy hiszpańskie wypadki zaszły, występuje król sprężyściey przeciw wewnętrznym stronnikom. Wezwał on w tych dniach do siebie jenerała Dariule plackomendanta w Paryżu i polecił mu bydź w pogotowiu do rozwinięcia wszelkiey sprężystości. Jenerał Pajol, dowódzca tuteyszey dywizyi woyskowey, otrzymał równocześnie surowe zlecenia. Nastąpiły aresztowania. Aresztowano także starego Bonarotti, byłego członka konwentu, który od

czasu lipcowey rewolucyi, w różne spiski był zawikłany; lecz jest on już w latach podeszłych, dla tego niema przyczyny lękać się jego zabiegów.

Zwraca tu wielu na to uwagę, że nadworna Madrycka gazeta po śmierci Ferdynanda VII. nie wyimuje doniesień z dzienników miguelistowskich, lecz z dzienników konstytucyonistów portugalskich.

Temps powstaje przeciw ministerium, że doniesienia nie natychmiast po ich przybyciu na giełdzie ogłasza. Czyż takie postępowanie nie zgadza się zupełnie z P. Villéle, którego teraźnieysi ministrowie ganią?

Według ostatnich listów z Algieru, oczekiwano tam marszałka Clauzel, i kilku deputowanych lewey strony, którzy się też z swey strony jako i oppozycya kommissyi rządowey, o stanie tego kraju chcą zawiadomić.

P. St. Sauveur, francuski konsul w Salonice, przesłał królowi kilka rzniętych sztuk na marmurze z dawney Macedonii, które ustawione bydź mają w król: muzeum. Pomiędzy temi znayduje się kolosalne popiersie, wystawiające Perseusza ostatniego króla Macedonii, także trzy głowy bóstw i królów, kilka płaskorzeźb i posąg Dyanny wielkości nadnaturalney. Król podarował za to Panu St. Sauveur, bardzo piękny porcelanowy serwis.

Belgiyski jenerał-porucznik Van-Halen, bawiący od kilku dni w Paryżu, w celu umówienia się z P. Ferrier et Comp. względem założenia linij telegraficzney z Dover do Antwerpii przez Bruxellę, wyjechał stąd wczoray dla zwiedzenia stanowisk telegraficznych z Paryża do Rouen, poczem uda się z powrotem do Bruxelli.

Każdy teraz poznaje, że między infantami Don Carlos i Don Miguel istnieje ścisły związek, i że Bourmont, Clouet, Larochejacquelin, i inni wandeyscy oficerowie, pod przewodnictwem Don Carlosa do Hiszpanii się udają, nie z powodu nieporozumienia z Don Miguelem, lecz owszem w skutek nastąpioney z nim umowy. Również wyjaśnia się, że ci oficerowie mają plan utworzenia w Hiszpanii i Portugalii armii, celem zniweczenia tam nietylko swych przeciwników, tak nazwanych republikanów, ale zarazem wszelkich politycznych wyobrażeń. Tym sposobem chcą wpływ wywrzeć na południową Francyą i popierać tam poruszenia na korzyść starszey linii Burbonów przeciw Orleanom. Ten plan niepodobna żeby przyszedł do doyrzałości, a gdyby mógł przyjść, ściągnąłby tylko krwawe reakcye przeciw legitymistom w południowych departamentach i Wandei. Król Ludwik Filip bowiem musiałby zamiast dotychczasowych łagodnych środków, wziąść się do nader surowych przeciwko karlistom. Bourmontowi nie zbywa wprawdzie na zdolności i rozwadze, ale z natury nie jest on stanowczym, a tem bardziey po jego wieku niemożna się spodziewać, aby rozpaczającemi (w tym razie jedynemi) środkami, mógł dać prawdziwą temu planowi podporę. Tymczasem pod pewnemi warunkami jest w Hiszpanii rzeczą łatwą zupełną woynę domową urganizować. Hiszpański wieśniak jest dumny i pogardza dolegliwościami życia; z takiemi ludźmi można silny opór stawiać doktrynerskiemu hiszpańskiemu ministerium i liberalistom. Ale potrzeba prawdziwego genjuszu i wytrwałości kilku lat, do dobrego uporządkowania tych żywiołów hiszpańskiego oporu. Bourmont, Clouet i Larochejacquelin, są waleczni i dla swey sprawy entuzyazmem przejęci oficerowie, ale im wszystkim brakuje żywiołu panowania, a to nie da się nabyć. Bourmont ma rozum bez zapału, inni mają zapał bez rozumu. Wywieranie wpływu przez hiszpańskie sprawy na francuskie, zostaje przeto w oddaleniu. Krom tego francuski charakter nie czeka aż wypadki doyrzeją. Ani Bourmont, ani jego towarzysze nieposiadają długoletniey wytrwałości; chcą oni szybko działać, wygrać, rozstrzygać, ale nie posiadają ciągłości, która jest naturą Hiszpanów. Długoletnie czekanie, nie jest także rzeczą legitymistow we Francyi. Z tey strony niemoże mieć rząd francuzki żadney obawy. Ale rząd francuzki musi koniecznie wystąpić w Hiszpanii na korzyść Izabelli II, nie dla tego żeby się obawiał Don Carlosa lub Don Miguela, lecz ponieważ Hiszpania stałaby się widownią czynów z jedney strony republikanów i Bonapartystów, a z drugiey karlistów, a losy broni w tym kraju rozjątrzałyby stronnictwa we Francyi, jak to walka portugalska spowodowała, chociaż Portugalia ani nie graniczy z Francyą, ani tam nie działały wielkie massy woyska, a co wszystko stałoby się w Hiszpanii. Rząd zaś króla Ludwika Filipa mało cha-

rakterystyczne znamie, widoczną dążność umorzenia stronnictw i skojarzenia wszystkich, przeto widzi się powołanym do działania celem przytłumienia ducha stronnictw.

(G. P. S.)

BELGIA.

Bruxella 9 *Października.*

Oddział składający się z trzech oficerów 14 podoficerów i 234 żołnierzy, którzy w Doel otrzymali urlopy, i już w pochodzie do swoich domów znaydowali się, otrzymali w Mechlinie rozkaz, aby się natychmiast wrócili i do swoich woyennych batalionów udali.

W Leodyum słyszano dziś rano strzelanie z dział w kierunku ku Mastrychowi, wielu twierdzi, iż ten głos pochodzi z obozu ćwiczeń.

Na tuteyszey giełdzie spadły dziś jeszcze bardziey papiery, osobliwie hiszpańskie. — Tameczny postrach jaki przejął spekulantów, nie jest do opisania.

Antwerpja 10 *Października.*

Wczoray zaszły tu niespokoyności, które atoli zostały przytłumione. Jednak trwoga panuje w mieście, a wiele rozdzin majętnych opuszczają nasze mury zswemi kosztowniejszemi effektami. Prokurator królewski powołany dzis został do Bruxelli dla zdania sprawy o wszorayszych wypadkach.

Dnia 11 *Października.* — Wczoray przeciągły znowu mocne patrole przez miasto nasze, lecz nie słyszano o żadnych niepokojach.

Gubernator tymczasowy P. Teichman wydał następującą proklamacyą do mieszkańcow prowincyi Antwerpskiey:

»Król powierzył mi rządy prowincyi antwerpskiey; przyrzekam gorliwość, bezstronność i przychylność. Oczękuję od obywateli posłuszeństwa dla praw i uległości dla władzy. Nie będę się uchylał od wysłuchania wszelkich zażaleń, wymierzę każdemu według słuszności sprawiedliwość, lecz nie ścierpię, aby sobie kto sam ją wymierzał. Od dziś dnia żądam od was obywatele zaufania; jeżeli mi tego odmówicie; pozbawicie mnie środków czynienia dobrze, życzenie i chęć jakie mnie ożywiają, dla przyłożenia się do waszego dobra, czynią mi nadzieję, iż przez moje postępowanie stanę się godnym waszego szacunku i miłości. Spodziewam się iż zechcecie zswey strony wspierać mnie w tych usiłowaniach.

W Antwerpii 11 października 1833 r.

Teichmann gubernator.

(G. P. S.)

NIEMCY

Monachjum 11 *Października.*

JO. Feldmarszałek xiąże Wrede, odjechał dnia 6. t. m. do Lincu, gdzie mają się odbyć ważne narady względem przyszłego stanowiska związku niemieckiego.

(G. P. S.)

HOLLANDYA.

Haga 12 *Października*

Z Antwerpii spodziewają się licznie powiększoney załogi, a rząd tego miasta, otrzymał z Bruxelli polecenie, poczynienia przygotowań do zakwaterowania 6,000 żołnierzy. (G. P. S.)

SZWAYCARYA.

Liestal 9 *Października.*

Pod d. 29 września burmistrz i rada w w Bazylei, przesłali do tuteyszego rządu pierwszą notę od czasu, jakeśmy się od miasta odłączyli. Ta nota jest wypracowana w zwyczayney formie i zwykłym stylu z przedmową. »Wierni, kochani sprzymierzeni;« dla tego sądzimy, że półkanton krainy bazyleyskiey nadal w przyjacielsko sąsiednich stosunkach żyć będzie.

Zürich 15 *Października.*

Apostolski nuncyusz miał w tych dniach długą rozmowę z prezesem seymu panem Hess. Przedmiotem tey narady były nowsze układy względem Szwaycarów w papiezkiey służbie. Dwa szwaycarskie pułki niemogą się w Państwie Kościelném utrzymać.

Szwaycarskie kantony także ze swey strony radeby niewidzieć żadnego Szwaycara we włoskich szeregach, z tego powodu P. Hess wynurzył nuncyuszowi chęć zniesienia kapitulacyi, namocy którey wspomnieni szwaycarowie wstąpili w służbę papiezką. Z resztą między prezesem seymu i nuncyuszem panuje naylepsze porozumienie ponieważ apostolski nuncyusz i francuzki poseł P. Rumigny byli jedynemi, którzy podczas ostatnich wypadków w Zürychu pozostali; gdy tymczasem wszy-

scy inni posłowie zagraniczni oddalili się do Baden, a tak niejako zastrzegli sobie protestacyę przeciw uchwałom seymu względem sarneńskiego związku, Bazylei, Szwycu, Neufchatelu i t. d.

Dnia 10 odwieziono z Bazylei do Liestal część amunicyi, półkantonowi krainy bazyleyskiey przynależną. Związkowi kommissarze przyjęli pierwszą ratę kontrybucyi 20,800 fr. 40 pierwszych domów bazyleyskich zaręczyło zapłatę całkowitą. *(G. P. S.)*

HISZPANIA.

Madryt 5 Października.

Nadworna gazeta Madrycka z d. 5 t. m. umieściła także dekret królowey do Don Francesco de Zea Bermudez: »Rozporządzeniem z dnia 2 t. m. uznałam potrzebę, w imieniu mey dostoyney córki, królowey Donny Izabelli II. polecić radzie królewskiey, aby z zwykłemi uroczystościami, naywyższe zarządzenia króla Ferdynanda VII. mego drogiego i ukochanego małżonka, które jako sankcya pragmatyczna, z mocą prawa w testamencie przez niego w Aranjuez d. 12 czerwca 1830 spisanym, a dnia 30 września b. r. w prawnych formach otworzonym, są oznaczone, po całem państwie ogłoszono i rozszerzono; iżby wszystkie te królestwa i części krajów, ostatnią jego wolą poznały, według którey mu się podobało mianować mnie rejentką całey monarchji, tak dalece, iżby rząd dopóty jedynie w moim ręku zostawał, dopóki jego dostoyna córka nieosiągnie 18 roku życia. Gdy J. K. M. ś. p. życzeniem było, aby w chwili objęcia rejencyi tych królestw, dla zasiągnienia rady w zarządzie krajowym, z takich osób pełnych zdolności i doświadczenia, których wierność i przychylność do osoby króla i jego rodziny dostatecznie były znane, ustanowiła radę rządową, a zatem czyniąc zadosyć temu naywyższemu postanowieniu, jako rejentka państwa, i w imieniu królowey Dony Izabelli II. nakazuję: ażeby od tego dnia wspomniona rada rządząca, składająca się z osób, w 13 §. powyższego testamentu wymienionych, zgromadziła się niezwłocznie i nieprzytomnych tu w Madrycie Kardynała Don Juan Francisco Marco y Catalan, jakoteż margrabiego los-Amarillas, zawiadomiła.— Tymczasem przytomni tu członkowie mają się dnia jutrzeyszego to jest dnia 5 b. m. udać do sali pałacu, gdzie się odbywają posiedzenia rady stanu i w teyże uroczyście instalować się według ostatniey woli ś. p. króla Ferdynanda.— Chcę także, aby, gdy mianowąwany w 13 §. na sekretarza hr. Ofalia nínieyszy dekret uroczyście odczyta, rada rządząca rozpoczęła swoje urzędowanie. Rada przełoży mi niezwłocznie mający się przyjąć system i zawiadomi mnie, jakich do tego potrzebuje środków. Według tego dekretu będziesz się WPan regulował, i poczynisz potrzebne dyspozycye, w czem i do kogo należy.»

(Podpis własnoręczny Królowey.)

(G. P. S.)

GRECYA

Nauplia 15 Października.

Przyjemne widoki przeniesienia stolicy do Aten, zaćmione zostały w ostatnim tygodniu. Bez zapewnienia uroczystego, że Ateny nieodmiennie i na zawsze wyniesione będą na stolicę państwa, nie chcą obywatele przyjąć długu pochodzącego z wynagrodzenia domów; a mający prawo do takich wynagrodzeń, nie uważają się za ubezpieczonych bez dostatecznej rękoymi. Krótko mówiąc, w tych układach zachodzą jeszcze wielkie trudności, a zatém pewnie stolica zostanie przez zimę w Nauplii.

Dzisieysza gazeta rządowa, zawiera następujące urzędowe mianowania: Xiąże Michał Souze, nadzwyczajnym i pełnomocnym minisrem u króla Francuzów; Konstanty Zographos nomarch Arkadyiski, pełnomocnym ministrem, przy Porcie Ottomańskiey w Konstantynopolu; Konstanty Alexander Manos, sekretarzem i tłumaczem legacyi przy Porcie, z tytułem radcy legacyjnego.

Król Otto chorował prawie przez dni 10 na febrę, nie wstając z łóżka, a jego wyzdrowienie było dniem powszechney radości ludu. *(G. P. S.)*

TURCYA.

Smyrna 10 Września.

Otrzymaliśmy z Alexandryi *Monitora* Egipskiego. Prawdziwym zamiarem tego pisma jest, pochlebiać sułtanowi przyrzeczeniami wierności, a mianowicie, że Mehemed Ali zrzekł się wszelkich dalszych planów powiększenia. — *Monitor* pisze, że Mehemed Ali natychmiast broń złożył, skoro mógł się spodziewać, że go sułan do łaski przywróci. Ale dla czegoż obstawał tak uporczywie przy posiadaniu obwodów Tarsus i Adana, które sułtan niechętnie odstąpił? W słowach: »Polityczny świat dowie się, że iedna panująca idea, była zawsze sprężyną jego czynności i t. d.« ukryta jest wielka myśl. *(G. P. S.)*

Jutro z powodu uroczystego święta GAZETA nie wyjdzie.